

Oproep door Rob Sötemann in FARO Nieuwsbrief 2, 24 maart 1993

Enquête over psychische hulpverlening tot nu toe

Gezien de berichten over onbevredigende hulpverlening of het geheel ontbreken daarvan, heb ik besloten met deze nieuwsbrief een enquête mee te sturen. In de enquête worden vragen gesteld over uw ervaringen tot nu toe en uw tevredenheid daarover.

Ik heb over deze enquête overlegd met mevrouw directeur van de Landelijke Organisatie Slachtofferhulp (LOS), die persoonlijk de organisatie van de open dag op 3 april coördineert.

Ik heb aan haar voorgesteld, dat de LOS zelf deze of een soortgelijke enquête zou houden, maar zo ver wilde zij niet gaan. Wel was zij zeer benieuwd naar de uitkomsten ervan.

Ook heeft ze toegezegd, met de resultaten ervan aan het werk te zullen gaan en te zullen bekijken, of zij als LOS voor individuele of collectieve hulpvragen een oplossing kan vinden, indien mogelijk in samenwerking met het Instituut voor Psychotrauma in Utrecht.

Het spreekt vanzelf, dat u geheel vrij bent al dan niet aan het onderzoek mee te doen.

Ik heb zelf veel ervaring met enquête-werk dus ik wil dan ook met nadruk stellen, dat het eveneens vanzelf spreekt, maar niet genoeg benadrukt kan worden, dat met uw gegevens volkomen vertrouwelijk zal worden omgegaan, zowel door mij persoonlijk, als door de LOS.

Ik zal de resultaten ervan alleen in algemene zin weergeven en uw persoonlijke hulpvraag alleen bij de LOS melden, als u daar op het vragenformulier expliciet toestemming voor hebt gegeven. In dat geval zal een medewerker van de LOS binnen afzienbare tijd contact met u opnemen.

Per adres heb ik twee exemplaren van de vragenlijst bijgevoegd. Zij zitten helemaal achter aan de nieuwsbrief geniet. De beste onderzoeksresultaten en de duidelijkste hulpvragen worden verkregen, als u per persoon één vragenlijst invult. Vul er vooral ook één in voor de kinderen, als u die hebt. Mocht u meer dan twee familieleden hebben, wilt u dan zelf even de extra vragenlijsten kopiëren ?

STUUR UW INGEVULDE VRAGENLIJST A.U.B. ZO SPOEDIG MOGELIJK OP

Verlag enquête, gepubliceerd in FARO Nieuwsbrief 3, juni 1993

De Enquête over Psychische hulpverlening: Een verslag.

Inleiding

In totaal zijn er van de circa 80 verzonden formulieren 27 teruggekomen.

Onvoldoende respons om er conclusies aan te verbinden, zou de wetenschapper zeggen, maar zonder wetenschappelijke verantwoording toch meer dan genoeg om er signalen uit te kunnen halen over mogelijke verbetering in de hulpverlening.

Het is overigens heel begrijpelijk, dat veel mensen de enquête niet hebben ingevuld, zij zullen het te druk gehad hebben met de verwerking, met andere zaken, of het eenvoudig te delicaat hebben gevonden om het formulier op te sturen.

In het verslag zal ik voor de helderheid eerst de vragen herhalen en daarachter de scores vermelden, vergezeld van een eventuele conclusie.

1. Bent u persoonlijk benaderd met de vraag welke hulp u wellicht nodig zou hebben ?

Bijna 80 % (21 van de 27 mensen) beantwoordde deze vraag met "Nee". Slechts 6 mensen waren persoonlijk benaderd.

1a. Zo ja, door welke instantie ?

4 door het VU-ziekenhuis
1 door het Brandwondencentrum in Beverwijk
1 door haar werkgever.

Conclusie: Behalve in de ziekenhuizen heeft het blijkbaar volkomen ontbroken aan een persoonlijke benadering in de hulpvraag.

2. Heeft uw huisarts u daarnaar gevraagd ?

1 persoon had nog geen contact gehad met zijn huisarts en van de resterende 26 beantwoordden 9 deze vraag met "Ja".
17 keer werd als antwoord "Nee" gegeven.

Conclusie: Slechts 1 op de 3 huisartsen heeft geïnformeerd welke hulp men nodig dacht te hebben.

3. Is er uiteindelijk voor u bemiddeld in de hulpvraag ?

Bij 22 personen was dat niet het geval, bij 5 personen wel.

3a. Zo ja, door welke instantie ?

in 3 gevallen door het ziekenhuis
in 2 gevallen door het RIAGG.

3b. Zo nee, heeft u dan zelf hulp gezocht ?

5 mensen zijn verwezen (zie boven)

5 mensen hebben geen hulp gezocht (hierop wordt teruggekomen bij vraag 5)

17 mensen hebben zelfstandig verschillende vormen van hulpverlening gezocht, waarbij het soort hulpverlener en de waardering hieronder vermeld staat.

4. Als u nu hulp hebt, hebt u die dan van

	Negatief	Gaat wel	Positief
RIAGG-therapeut	1	2	2
Vrijwilliger van LOS	-	3	3
Therapeut van Inst. v. Psychotrauma	-	4	-
Zelfstandige psychiater	1	3	-
Zelfstandige psycholoog	-	2	1
Huisarts	-	1	4
Haptonoom	-	-	1
Maatschappelijk werk(st)er	-	-	1
<hr/>			
Subtotaal	2	15	12
<hr/>			
Therapeut uit alternatieve circuit:			
Regressie-therapeut	-	-	2
Gestalt-therapeut	-	-	1
Hypnotherapeut	-	-	2
MariEI-Healing	-	2	4
Reiki	-	1	-
Osteopaat	-	-	1
Magnetiseur	-	2	-
Rebalancing-masseur	-	1	2
Touch for Health	-	1	-
<hr/>			
Subtotaal	-	7	12
<hr/>			
TOTAAL	2	22	24

Conclusie:

In totaal worden 48 hulpverleners genoemd, waarvan ongeveer 60 % in het "reguliere" circuit en ongeveer 40 % in het "alternatieve" circuit.

Echte negatieve oordelen komen gelukkig sporadisch voor.

Dat de tevredenheid over de alternatieve therapeuten overigens groter is, dan die over de reguliere therapeuten, is voorspelbaar, gezien de in het algemeen zeer bewuste keuze van een cliënt voor zo'n therapeut.

5. **Indien er niet voor u is bemiddeld en u ook zelf geen hulp hebt gezocht, kunt u dan hieronder aangeven, waarom u geen hulp hebt gezocht.**

Dit betreft dus de 5 mensen, die vraag 3b met "Nee" hebben beantwoord.

"Ik ben goed opgevangen door familie en collega's op het werk."

"Ik heb het idee, dat ik dit zelf moet verwerken." (2X)

"In eerste instantie dacht ik het niet nodig te hebben, maar ik denk nu, dat ik mij daarin vergis."

"Tot op heden geen behoefte gevoeld."

6. **Wat is in het algemeen uw mening over de psychische hulpverlening na de ramp ?**

4 X "Goed"

9 X "Voldoende"

9 X "Onvoldoende"

4 X "Weet niet"

Diegenen, die een positief oordeel hebben melden expliciet, dat zij onmiddellijk goed opgevangen zijn 3 van deze 4 hebben bij de ramp ook een gezinslid verloren. Voor het overige loopt het oordeel over de hulpverlening in het algemeen en over de persoonlijk ondervonden hulp nogal eens door elkaar, maar van belang voor de toekomst lijken toch de volgende opmerkingen:

"Te weinig gericht in eerste aanzet"

"Wij hadden direct na het ongeluk hulp geboden moeten krijgen" (2X)

"Te vrijblijvend, je moet te veel zelf onderkennen en organiseren."

"Drempel is te hoog; zorgvuldige begeleiding is vereist."

"Hulp had door officiële instanties direct aangeboden moeten worden."

"Ik ben door niemand benaderd en ben een zoekende in de woestijn."

"Voor kleine kinderen heb je een gespecialiseerd iemand nodig"

7. **Heeft u specifieke behoeften - te denken valt aan: Persoonlijke bemiddeling, groepstherapie met ander overlevenden samen - of heeft u nog andere dingen die u kwijt wilt?**

Onder deze rubriek is een heel scala aan opmerkingen, klachten, wensen en aanbiedingen tot steun terecht gekomen, waarvan alleen de meest ter zake doende op de volgende pagina staan vermeld. (Z.O.Z.)

8. **Ik wil wel/niet, dat mijn vragenlijst aan de LOS wordt overhandigd.**

Alle 27 geënquêteerden gaven expliciet toestemming hun formulier aan de Landelijke Organisatie Slachtofferhulp te overhandigen.

Dit is inmiddels geschied en de LOS heeft juist één dezer dagen gereageerd.

Zij nemen de resultaten en opmerkingen ter harte en zullen zich aan de hand hiervan beraden op de wijze, waarop zij in de toekomst slachtoffers van grootschalige ongevallen een actief hulpaanbod kunnen doen.

Vragen, opmerkingen, behoeften in willekeurige volgorde

- Ik heb veel problemen met controle-artsen: telkens krijg ik weer een ander, en telkens blijkt die weer geheel niet op de hoogte.
- De wachttijden voor fysiotherapie bedragen bij het ziekenhuis, waar ik naar verwezen ben 2 maanden !
- Persoonlijke begeleiding en verwijzing is een noodzaak.
- Het is van belang, dat mensen gewezen worden op de noodzaak om onder deskundige leiding deze ervaring te verwerken, omdat ze anders later met de brokken komen te zitten.
- Ik ben verbaasd over het ontbreken van persoonlijke begeleiding.
- Ik heb er behoefte aan mijn ervaringen uit te wisselen met anderen. (3X)
- Ik kom moeilijk op gang, heb nog steeds problemen met concentratie en ben erg moe.
- Ik heb problemen met de verzekeraars.
- De overheid zou in dit soort gevallen standaard het Instituut voor Psychotrauma moeten inschakelen.
- Onduidelijkheid over de mogelijkheid de therapiekosten te claimen verhoogt de drempel om in therapie te gaan.
- Ik moet bijna overal zelf achteraan.
- Doordat ik nog vaak huiltuien heb, krijg ik het gevoel, dat ik misschien toch te veel uit de weg ben gegaan.
- Ik ben te moe voor therapie.
- Ik zoek de rust om tot rust te komen.

.....